Seminarium dyplomowe magisterskie

Jakub Postępski

29 listopada 2018

Sterowanie ramieniem robota w obliczu chwytania przedmiotów

- Dr inż. Tomasz Winiarski
- Sterowanie siłowe
- Odczyty wartości z efektorów i receptorów
- Nieznany model chwytanego obiektu

Robot usługowy Velma

- Dwa manipulatory LWR (sterowanie impedancyjne)
- Chwytaki Barretta (sztuczna skóra, czujniki siły)
- Nadgarstkowe czujniki siły i momentu
- Kinect
- Stereopara
- Komputer sterujący

Zarys pracy magisterskiej

0000

Struktura oprogramowania

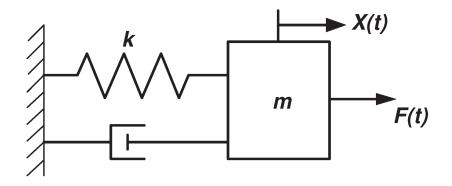
Struktura komponentowa. Częstotliwość pętli sterowania to 500 Hz.

- ROS
- Orocos

Symulator działania z modelem fizyki i symulacją czasu.

- Gazebo
- Dart

Sterowanie impedancyjne

$$F = kx + d\dot{x} + F_{ext}$$

Model robota

Dla członu i-tego mamy:

- Masa m_i
- Tensor bezwładności I_{3×3} (macierz semisymetryczna)
- Macierz inercji *M*_{×i6×6}

$$M_{xi} = \begin{bmatrix} m_i & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & m_i & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & m_i & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & I_{xx} & I_{xy} & I_{xz} \\ 0 & 0 & 0 & I_{yx} & I_{yy} & I_{yz} \\ 0 & 0 & 0 & I_{zx} & I_{zy} & I_{zz} \end{bmatrix}$$

$$(2)$$

Wniosek: Model chwytanego przedmiotu możemy opisać w ten sam sposób.

Estymacja parametrów

Można zastosować optymalizację minimalizującą sumę błędów kolejnych odczytów:

$$e_t = \begin{bmatrix} F_t - \hat{F}_t \\ \tau_t - \hat{\tau}_t \end{bmatrix} \tag{3}$$

$$\min_{m,M(q)} \sum_{t=1}^{T} ||e_t|| \tag{4}$$

Narzędzia I

Przestrzenie operacyjne:

- Stawów
- Operacyjna

$$\dot{x} = J(q)\dot{q} \tag{5}$$

Narzędzia II

$$\tau = K(q_d - q) + D(\dot{q}) + \hat{M}(q)\ddot{q}_d + \hat{c}(q, \dot{q}) + \hat{g}(q) + \hat{h}(q, \dot{q})$$
 (6)

$$M(q) = \sum_{i=0}^{n} J_{i}^{T}(q) M_{xi}(q) J_{i}(q)$$
 (7)

Narzędzia III

$$\tau = M\ddot{(}q) + b + g \xrightarrow{\bar{J}^T} f = \Lambda \ddot{x} + \mu + p \tag{8}$$

$$\Lambda(q) = (JM^{-1}J^{T})^{-1} \tag{9}$$

$$\mu(q, \dot{q}) = \vec{J}^T b(q, \dot{q}) - \Lambda \dot{J} \dot{q}$$
 (10)

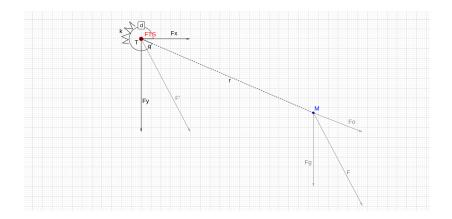
$$p(q) = \bar{J}^T g(q) \tag{11}$$

$$\bar{J}^T = \Lambda J M^{-1} \tag{12}$$

$$\tau_i = M_{xi}(q)\ddot{q} + \dot{q} \times M_{xi}(q)\dot{q} \tag{13}$$

Eksperymenty •0000

Układ I

Układ II

$$\tau = I\ddot{q} = mr^2\ddot{q} = kq + d\dot{q} + mgr\cos(q) + Iu \tag{14}$$

$$\begin{bmatrix} \dot{q} \\ \ddot{q} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ \frac{k}{I} & \frac{d}{I} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} q \\ \dot{q} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ \frac{1}{I} \end{bmatrix} (mgr\cos(q) + \tau_u)$$
 (15)

W podejściu macierzowym mamy:

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1\\ \frac{k}{I} & \frac{d}{I} \end{bmatrix} \tag{16}$$

Eksperymenty **00000**

$$\mathsf{B} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \tag{17}$$

$$F_y(t) = m(g + q(t)^2 r \sin(q(t)))$$
 (18)

Symulacja

Po zdyskretyzowaniu metodami ZOH:

$$q(t+1) = \mathbf{A_d}q(t) + \mathbf{B}_d u(t) \tag{19}$$

Eksperymenty 00000

Po zdyskretyzowaniu metoda Eulera:

$$F_{y}(k) = mg + \sin(q)m(\frac{q(k) - q(k-1)}{T})^{2}r$$
 (20)

$$\tau(k) = kq(k) + d\frac{q(k) - q(k-1)}{T} + I\tau_u(k) + \cos(q(k))mg$$
 (21)

Zadanie optymalizacji

min
$$\sum_{k=1}^{n} ||e(k)|| = \sum_{k=1}^{n} ||F_{y}(k) - F_{y}(k)||$$
przy ograniczeniach:
$$F_{y}(k) = m(g + q(k)^{2}r\sin(q(k)))$$

$$\tau(k) = Ig(k)^{2}$$
(22)

Zadanie jest rozwiązywane algorytmem Levenberga-Marquardta.

Algorytm kompensacji

Chcemy wyeliminować ten człon systemu:

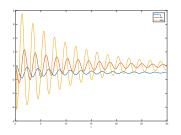
$$\begin{bmatrix} 0 \\ \frac{1}{7} \end{bmatrix} (mgr \cos(q(k)) + \tau_u(k)) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
 (23)

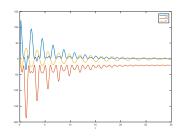
Możemy przyjąć sterowanie:

$$\tau_u(k) = -\frac{mgr\cos(q(k))}{I} \tag{24}$$

W celu zapobiegania gwałtownych zmian systemu algorytm załączamy z funkcją aktywacji.

Wynik eksperymentu I

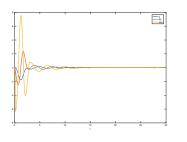

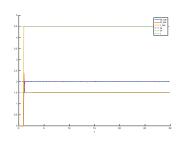
Eksperymenty 00000

Rysunek: Symulacja układu z parametrami T = 0.01, m = 2, r = 1.5, k = 16, b = 2. Brak kompensacji grawitacji.

Wynik eksperymentu II

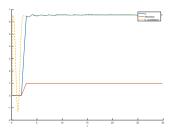

Eksperymenty 00000

Eksperymenty 00000

Wynik eksperymentu III

Rysunek: Symulacja układu z parametrami T = 0.01, m = 2, r = 1.5, k = 16, b = 2. Załączona kompensacja grawitacji.

Bibliografia

- Task-level approaches for the control of constrained multibody systems. *Vincent De Sapio, Oussama Khatib, Scott Delp.*
- System identification: Theory for thee User. Lennart Ljung
- https://studywolf.wordpress.com/2013/09/07/ robot-control-3-accounting-for-mass-and-gravity/
- Część wiedzy pochodzi z artykułów zespołu np.: Two Mode Impedance Control of Velma Service Robot Redundant Arm. Tomasz Winiarski, Konrad Banachowicz, Dawid Seredyński.
- Niektóre zdjęcia pochodzą ze strony https://robotyka.ia.pw.edu.pl

Dziękuję za uwagę

